

**Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 6410
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) w obszarze Natura
2000 Puszcza Bieniszewska PLH300011**

Autor: Michał Sierakowski

Zamawiający: **Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
w Poznaniu**
ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79
60-529 Poznań

Wykonawca: **Michał Sierakowski
Badania Przyrodnicze**
ul. Słowackiego 10/13
46-203 Kluczbork

Podstawa prawna:

- Umowa nr WOP.262.8.2016.ŁD zawarta 11 sierpnia 2016 r. między Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Poznaniu a firmą Michał Sierakowski Badania Przyrodnicze

Ligota Górna, 8 września 2016

Realizacja przedmiotu zamówienia została sfinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Metodyka.....	3
3. Wyniki.....	3
4. Działania ochronne.....	4
5. Podsumowanie	5
6. Karty informacyjne	5

1. Wstęp

Celem opracowania jest monitoring siedliska przyrodniczego 6410 na obszarze Natura 2000 Puszcza Bieniszewska PLH300011

2. Metodyka

Badania terenowe zostały przeprowadzone zgodnie z metodyką opracowaną dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska (Michalska – Hejduk D. 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe [W:] Mroza W. (red.). 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część trzecia; ss. 40-52. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa)

Badania terenowe zostały wykonane na w płatach siedlisk zlokalizowanych na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Bieniszewska, wykazanych podczas sporządzania projektu Planu Zadań Ochronnych dla badanego obszaru. Powierzchnie monitoringowe zostały zlokalizowane na typowych płatach siedliska na stanowiskach.

Waloryzacja uzyskanych parametrów dla wskaźników została również oparta o metodykę GIOŚ. Wyniki z badań terenowych były podstawą do oceny stanu zachowania poszczególnych płatów siedlisk oraz identyfikacji zagrożeń istniejących oraz potencjalnych, jak i do zaproponowania działań ochronnych mających na celu poprawę stanu ochrony siedlisk.

3. Wyniki

Nie stwierdzono siedliska na stanowiskach. Już w roku 2012 parametr „gatunki charakterystyczne” oraz „struktura i funkcje” oceniono na U2. W chwili obecnej na stanowiskach praktycznie brak gatunków charakterystycznych, a obecność małej ilości *Molinia cerulea* nie daje podstaw do stwierdzenia, że siedlisko jest nadal obecne. Skład gatunkowy uległ daleko idącym zmianom. Dominują gatunki nie związane z siedliskiem 6410.

4. Działania ochronne.

Obecnie na stanowisku siedlisko nie wykształca się. Występuje w bardzo małej ilości tylko jeden gatunek charakterystyczny – Trzęslica modra.

Warunkiem zachowania łąk trzęślicowych jest prowadzenie ekstensywnej gospodarki kośnej. Prawdopodobieństwo odnowienia siedliska poprzez zastosowanie działań ochrony czynnej jest realne. Zaleca się zastosować ochronę czynną pod postacią trzykrotnego koszenia w pierwszym roku w celu lepszej eliminacji gatunków niepożądanych. W kolejnych latach należy użytkować zgodnie z zaleceniami Działania Rolno – Środowiskowo – Klimatycznego w ramach PROW 2015 -2020.

Tab. Cel działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Nazwa obszaru	Stan ochrony	Cel działań ochronnych
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Puszcza Bieniszewska PLH 300016	U2	Próba przywrócenia siedliska. Poprawa składu gatunkowego

Tab. Proponowane działania z zakresu czynnej ochrony

Lp.	Nazwa stanowiska	Zakres prac	Miejsce realizacji	Szacunkowy koszt
1	Bieniszew-Klasztor	Przywrócenie ekstensywnego użytkowania. Trzykrotne koszenie wraz ze zbiorem biomasy w pierwszym roku. W kolejnych latach należy użytkować zgodnie z zaleceniami Działania Rolno – Środowiskowo–Klimatycznego w ramach PROW 2015 -2020.	Płaty siedliska 6410, Pododdział 111h, 111g obręb Kazimierz Biskupi, Nadleśnictwo Konin	Koszt skoszenia 1 ha wraz z zebraniem biomasy wynosi w granicach 300 – 500 zł

Tab. Działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz realizacji celów ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony	Nazwa stanowisk	Zakres monitoringu	Termin realizacji
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Bieniszew-Klasztor	Monitoring stanu ochrony zgodnie z wytycznymi GIOŚ.	Co trzy lata od obowiązywania Planu Zadań ochronnych

5. Podsumowanie

W wyniku zaprzestania użytkowania, nastąpiła negatywna zmiana składu gatunkowego. Istnieje jednak szansa, że uda się przywrócić siedlisko dzięki działaniom ochrony czynnej polegającym na ekstensywnym użytkowaniu.

6. Karty informacyjne

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Nie stwierdzone: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
Nazwa obszaru	Puszcza Bieniszewska
Nazwa stanowiska	Bieniszew-Klasztor
Obszary chronione a których znajduje się stanowisko	Puszcza Bieniszewska PLH 300011
Współrzędne geograficzne	52°17'01.29"N, 18°11'29.42"E 52°17'01.71"N, 18°11'32.31"E 52°17'02.18"N, 18°11'36.17"E
Wysokość n. p.m	82m
Opis siedliska na stanowisku	Nie potwierdzone w 2012 roku łąki trzęślicowe – pojedyncze osobniki gatunków wskaźnikowych, obecnie siedlisko również nie stwierdzone.
Zbiorowiska roślinne	-
Powierzchnia płatów siedliska	Brak siedliska
Wymiary transektu	20x100m
Obserwator	Kamil Szczepka, Michał Sierakowski
Data obserwacji	19.08.2016

Data wypełnienia	31.08.2016
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcia fitosocjologiczne 1	
Współrzędne geograficzne środka, wysokość n. p. m. , powierzchnia zdjęcia, nachylenie, ekspozycja, zwarcie warstw a, b, c d, wysokość warstw a, b, c, jednostka fitosocjologiczna	<p>Współrzędne geograficzne: 52°17'01.29"N, 18°11'29.42"E Wysokość n. p. m. 82m Zwarcie warstw: C – 90%, Wysokość warstw: C – 150cm Powierzchnia zdjęcia: 5x5m Nachylenie: brak Ekspozycja: brak</p> <p>Gatunki: <i>Eupatorium cannabinum</i> 5, <i>Calamagrotis arundinacea</i> 2, <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Molinia cerulea</i> 1, <i>Mentha arvensis</i> 1, <i>Galium mollugo</i> 1, <i>Viccia cracca</i> 1, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Galium aparine</i>+, <i>Ranunculus aris</i> +</p>
Zdjęcia fitosocjologiczne 2	
Współrzędne geograficzne środka, wysokość n. p. m. , powierzchnia zdjęcia, nachylenie, ekspozycja, zwarcie warstw a, b, c d, wysokość warstw a, b, c, jednostka fitosocjologiczna	<p>Współrzędne geograficzne: 52°17'01.71"N, 18°11'32.31"E Wysokość n. p. m. 82m Zwarcie warstw: C – 90% Wysokość warstw: C – 150cm Powierzchnia zdjęcia: 5x5m Nachylenie: brak Ekspozycja: brak</p> <p>Gatunki: <i>Eupatorium cannabinum</i> 4, <i>Calamagrotis arundinacea</i> 3, <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Lotus corniculatus</i> 1, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Viccia cracca</i> 1, <i>Mentha arvensis</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> + <i>Veronica Chamery</i> + <i>Lamium album</i> + <i>Poa pratensis</i> +</p>
Zdjęcia fitosocjologiczne 3	
Współrzędne geograficzne środka, wysokość n. p. m. , powierzchnia zdjęcia, nachylenie, ekspozycja, zwarcie warstw a, b, c d, wysokość warstw a, b, c, jednostka fitosocjologiczna	<p>Współrzędne geograficzne: 52°17'02.18"N, 18°11'36.17"E Wysokość n. p. m. 82m Zwarcie warstw: C – 90% Wysokość warstw: C – 160cm Powierzchnia zdjęcia: 5x5m Nachylenie: brak Ekspozycja: brak</p> <p>Gatunki: <i>Eupatorium cannabinum</i> 4, <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Calamagrotis arundinacea</i> 1, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Lotus corniculatus</i> 1, <i>Poa pratensis</i> 1, <i>Galium</i></p>

	<i>mollugo</i> + <i>Viccia cracca</i> +, <i>Calamagrostis epigejos</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Ranunculus aris</i> +
--	--

Transekt					
Parametry/wskaźniki	Opis wskaźnika	Wartość wskaźnika		Ocena wskaźnika	
Powierzchnia siedliska		Na całej powierzchni stanowiska nie stwierdzono płatów siedliska.		U2	
Specyficzna struktura i funkcje				U2	
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje		0%		U2	
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Stopień fragmentacji	Brak siedliska – fragmentacja nie możliwa do określenia		U2	
Gatunki typowe	Lista gatunków i udział procentowy	Pojedyncze osobniki trzęślicy modrej <i>Molinia cerulea</i>		U2	
Gatunki dominujące	Lista gatunków i udział procentowy	Sadziec konopiasty <i>Eupatorium cannabinum</i> – 60%, trzcinnik leśny <i>Calamagrotis arundinacea</i> 30%		U2	
Obce gatunki inwazyjne	Lista gatunków i udział procentowy	Brak		FV	
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Lista gatunków i udział procentowy	Sadziec konopiasty <i>Eupatorium cannabinum</i> – 60%,		U2	
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Lista gatunków.	Na obrzeża stanowiska wkraczają drzewa z rodzaju <i>Acer</i> , <i>Salix</i> , <i>Betula</i> .		U1	
Wojłok	Grubość w cm	5cm		U1	
Perspektywy ochrony		Siedlisko zanikło, realne perspektywy jego przywrócenia		U2	
Ocena ogólna		Powierzchnia siedliska o różnym stanie zachowania na stanowisku	FV	0%	U2
			U1	0%	
			U2	100%	

Oddziaływania istniejące				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
A03.03	Zaniechanie/brak koszenia	A	-	Zaniechanie koszenia powoduje rozprzestrzenianie się gatunków obcych dla siedliska.
K02.01	Zmiana stanu gatunkowego	A	-	Zmiana stanu gatunkowego jest pochodną zaniechania gospodarowania.

Oddziaływania potencjalne				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
BRAK	BRAK	-	-	Nie stwierdzono.